

En utredning som smittit från sitt uppdrag

- kommentarer till *Hållbar socialtjänst. Förslag till ny socialtjänstlag* (SOU 2020:47)

Svensk Socialpolitisk förenings remisseminarium 2020-12-01

Martin Börjeson (martin.borjeson@esh.se)

Docent i socialt arbete,

Ersta Sköndal Bräcke högskola

... om att utredningen haft en lång startsträcka, att det under lång tid funnits någon form av enighet om behovet av en översyn av lagstiftningen

[Jfr Sunesson (2012): "Sammanblandningen mellan socialtjänstlagen, särskilt dess fina portalparagrafer och socialtjänstens verklighet har i trettio år lett till förvirring"]

... uppenbart att den tilltro till det sociala arbetets förmåga att bidra till en positiv välfärdsutveckling (som var så påtaglig i de diskussioner som föregick införandet av 1982 års socialtjänstlag har brutits – att socialtjänsten har blivit en krisbransch

Men – vad handlar ”krisen” i socialtjänsten om?

Vilka frågor var det den aktuella utredningen skulle lösa?

- Ett svårt, otydligt (och omöjligt?) uppdrag
- Socialpolitiken och det sociala arbetet är beroende av varandra. Och, när de socialpolitiska ambitionerna sänkts ökar kraven på det sociala arbetet [Det finns en ganska bra redogörelse för "Huvuddrag i samhällsutvecklingen" (avsnitt 3.2 i slutbetänkandet), men man gör ingenting av denna.]

Ur utredningsdirektiven:

”Utredaren ska tydliggöra socialtjänstens uppdrag och ansvar” (sid. 10)

Men, den delen av uppdraget lades åt sidan. ”... möjligheten att se över uppdrag och ansvar (har) varit något begränsad” (sid. 239)

Vad man gjorde istället:

- Ett antal allmänna målformuleringar (hållbarhet, förebyggande, jämställdhet, bemötande ...)
- Få konkreta förslag – en lång rad frågor hänvisas till nya utredningar och/eller överenskommelser mellan SKR och regeringen
- Stor vikt vid att man gjort det lättare att hitta i, och förstå, lagstiftningen

Några positiva delar ska nämnas:

- Stärkt barnskyddsperspektiv
- Bra om tillgänglighet
- Krav på att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet
- Utredning om professionens beslutanderätt
- Förslag om socialtjänstdatalag

Men sammanfattningsvis, en utredning som mer eller mindre lyckas undvika alla svåra och viktiga frågor!

En lång rad referens- och samrådsgrupper. Men en grupp saknas; forskarna i socialt arbete. Varför det?!

En mer utförlig diskussion av utredningen kommer i *Framtidens socialtjänst: Ett icke önskvärt remissvar* (Studentlitteratur) i början av 2021.

Är du intresserad av boken eller av de här frågorna är du självfallet välkommen att höra av dig. Du når mig enklast på martin.borjeson@esh.se.